

रोचक मोडमा कांग्रेस विवाद

देउवा समूहका १५ नेता सानेपा पुग्दा खड्का र शेखरले भने : महाधिवेशन रोकौं

अब हामीले छुट्टाछुट्टै महाधिवेशन गर्नुपर्ने कुनै कारण वा अवस्था छैन । सबैलाई एकै ठाउँमा जोडेर महाधिवेशन सम्पन्न गरौं । पार्टीको जिम्मेवारीमा रहेकाले सबैलाई समेटेर अघि बढ्न मेरो तर्फबाट गर्नुपर्ने जुनसुकै पहल र आवश्यक लचकता अपनाउन म तयार छु

■ **गगन थापा**
सभापति, नेपाली कांग्रेस

असोज ३ गतेदेखि प्रारम्भ गर्ने गरि घोषणा गरेको १५ औं अधिवेशनको कार्यतालिका स्थगन गरि केही समयको लागि सार्नुस् । १४ औं महाधिवेशनबाट निर्वाचित सभापति शेरबहादुर देउवाज्यू अनि अग्रज नेतासँग वार्ता-संवाद तत्काल प्रारम्भ गर्नुस्

■ **पूर्णबहादुर खड्का**
पूर्व उपसभापति

मेरो पीडा कांग्रेसको आसन घोषित दुई महाधिवेशनबाट यो देशको राष्ट्रियता र लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा पर्ने आघात हो । यो रोकौं, एउटा मध्यमार्गी र विवेकपूर्ण समझदारीको बाटो खोजौं । मलाई थाहा छ मध्यमार्ग कठिन मार्ग हो

■ **डा शेखर कोइराला**
नेता

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वडा महाधिवेशनको पूर्वसन्ध्यामा कांग्रेस विवाद रोचक मुडमा पुगेको छ । शनिवारबाट संस्थापन पक्षले रसुवा, नुवाकोट, धादिङ्गबाहेक अधिकांश वडामा अधिवेशन गर्न लाग्दा इतर पक्षका नेताहरू सानेपामा पुगेका छन् । पूर्व सभापति शेरबहादुर देउवा पक्षका ती नेताहरू अधिवेशन रोक्न नभई मुलधारमा समाहित हुन पुगेको बताइएको छ । बिहीबार ३१ जना नेता आउने भनिए पनि महालक्ष्मी उपाध्याय डिना, श्याम घिमिरे, रामहरि खतिवडा, मीनबहादुर विश्वकर्मा, ज्ञानेन्द्र कार्की, नैनसिंह महर, जीवनबहादुर

शाही, सुशीला थिङ, गोविन्द भट्टराईमात्र पुगे । त्यसैगरी देवेन्द्रराज कँडेल, राजीवविक्रम शाह, मदनकृष्ण श्रेष्ठ, राधा घले, जिपछिरिङ लामा, इश्वरी न्यौपाने, सरस्वती तिवारी, शान्ति विक परियार, गणेश लामा पनि सानेपा पुगे । इतर पक्षका नेता आउन संस्थापन खुसी भए पनि कम संख्यामा देखिँदा भने खिन्न थिए । किन सबै नेता आइपुगेनन् ? जवाफमा देउवा पक्षबाट प्रचार विभागको संयोजकसमेत बनेका विश्वकर्माले भने, 'अरू पनि चाँडै आउनुहुन्छ । हामीले राखेका सर्तहरू केही पूरा हुँदैछन्, केही प्रक्रियामा छन् ।' विश्वकर्माले देउवा सर्वोच्च नेता भएकोसमेत दावी गरे ।

महाधिवेशन रोक्न मध्यमार्गी प्रस्ताव
पार्टी विभाजन रोक्न भन्दै लागेका मध्यमार्गी दुई नेता पूर्णबहादुर खड्का र डा शेखर कोइरालाले महाधिवेशन रोक्न माग गरेका छन् । सानेपामा देउवा पक्षका नेताहरू पुग्नु अघि नै विज्ञप्ति जारी गर्दै खड्का र कोइरालाले महाधिवेशन तत्काल रोक्न माग गरेका हुन् । खड्काले भोलिवाट शुरु हुन लागेको भनिएको अधिवेशन तत्काल रोक्न र देउवासँग संवाद बढाउन सभापति गगन थापालाई आग्रह गरे । 'असोज ३ गतेदेखि प्रारम्भ गर्ने गरि घोषणा गरेको १५ औं अधिवेशनको कार्यतालिका ...

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

बालेन आएपछि पनि रोकिएन भ्रष्टाचार

अख्तियारमा ४० हजार उजुरी

राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसमक्ष राष्ट्रपति भवन शीतल निवासमा बिहीबार अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रमुख आयुक्त प्रेमकुमार राइले आयोगको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन पेस गर्दै ।

तस्विरः राष्ट्रपति कार्यालय

धेरै उजुरी परेका स्थानीय तहको सूचीमा काठमाडौँपछि पोखरा महानगर, धनुषाको विदेह नगरपालिका, पर्साको छिपहरमाई गाउँपालिका र धनुषाको जनकपुर उपमहानगरपालिका रहेका छन्

■ ■ ■

■ जेबी योजन

- एक वर्षमा अख्तियारमा ४० हजारभन्दा बढी उजुरी
- हजार १९ उजुरी फर्स्योट हुन बाँकी
- स्थानीय तहविरुद्ध २० हजार उजुरी
- काठमाडौँ महानगरविरुद्ध सबैभन्दा धेरै उजुरी
- भूमि मन्त्रालयविरुद्ध ३ हजारभन्दा बढी उजुरी
- मधेश प्रदेशविरुद्ध अन्य प्रदेशमा भन्दा सर्वाधिक उजुरी
- अख्तियारले १७५ भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गर्‍यो
- मुद्दामा ५ अबैधभन्दा बढी बिगो दाबी

काठमाडौं- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले राजस्व चुहावटसम्बन्धी मुद्दामा सरकारी साक्षी बनाइएका रसुवा कन्स्ट्रक्सनका सञ्चालक राजेन्द्रराज आचार्यविरुद्ध नै आरोपपत्र दायर गरेको छ । अनुसन्धानका क्रममा आयोगलाई सहयोग गरेका आचार्यले विशेष अदालतमा प्रतिकूल बकपत्र गरेको र थप अनुसन्धानबाट उनी आफैँ कसुरमा संलग्न रहेको देखिएको आयोगको दावी छ । आयोगले बिहीबार आचार्यविरुद्ध ९ लाख ५३ हजार ४९६ रूपैयाँ ९० पैसा बिगो कायम गरी मुख्य कसुरदारसरह सजायको माग गर्दै विशेष अदालतमा आरोपपत्र दायर गरेको हो । सागरनाथ वन विकास परियोजनाको नदीजन्त्य पदार्थको रोपट्टी नतिरी राजस्व चुहावटमा सहयोग गरेको आरोप उनीमाथि लगाइएको छ ।

आयोगले सेवाग्राहीसँग ९ लाख रूपैयाँ घुस मागेको आरोपमा नापी अधिकृत डिल्लीबहादुर वलीलाई बिहीबार नै पक्राउ गरेको छ । आयोगका प्रवक्ता सुरेश न्यौपानेले नापी कार्यालय डिल्लीबजारअन्तर्गत ३ नम्बर नापी टोली, माछापोकरीका टोली प्रमुख वलीले छुट जग्गा दर्ताको सिफारिससहितको मिसिल भूमि प्रशासन कार्यालय, मनमैजुमा पठाउने काममा घुस मागेको आरोप छ । यी दुई घटनासँगै आयोगले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा आफ्नो अनुसन्धान, अभियोजन र उजुरी फर्स्योटको समग्र विवरण सार्वजनिक गरेको छ । आयोगले बिहीबार राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसमक्ष आफ्नो ३६औँ वार्षिक प्रतिवेदन पेस गरेको हो । प्रतिवेदन पेस गरेपछि आयोगका प्रवक्ता सहसचिव न्यौपानेले पत्रकारहरूसँग प्रतिवेदनका मुख्य विवरण सार्वजनिक गरेका थिए । 'आयोगमा परेका मध्ये ८

हजार १९ वटा उजुरी फर्स्योट हुन बाँकी रहेको छ,' उनले भने ।

वर्षैले साढे ४० हजार उजुरी

आयोगको ४६९ पृष्ठ लामो प्रतिवेदनअनुसार आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा आयोगमा ४० हजार ५४२ वटा उजुरी परेका छन् । तीमध्ये ३३ हजार ५१९ वटा उजुरी सोही आर्थिक वर्षमा दर्ता भएका हुन् । ७ हजार ३२३ वटा उजुरी भने अघिल्लो आर्थिक वर्षबाट संरेर आएका थिए । आयोगले प्राप्त उजुरीमध्ये ३२ हजार ८२३ वटा फर्स्योट गरेको जनाएको छ । यो कुल उजुरीको ८०.३७ प्रतिशत हो । बाँकी ८ हजार १९ वटा उजुरी आगामी आर्थिक वर्षका लागि संरेका छन् । आयोगका अनुसार वेवसाइट, इमेल, टेलिफोन, हुलाक, सामाजिक सञ्जाल तथा प्रत्यक्ष उपस्थित भएर उजुरी दिन सकिने व्यवस्था छ ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

विभागले २५ व्यवसायीसँग माग्यो पाँच वर्षको विवरण

■ ममता थापा

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगार विभागले मलेसिया रोजगारीमा एकाधिकार स्थापित गर्न प्रयासरत २५ व्यवसायीमाथि थप अनुसन्धानको प्रक्रिया अघि बढाएको छ । विभागले फरेन वर्कर सेन्ट्रलाइज्ड म्यानेजमेन्ट सिस्टम (एफडब्ल्यूसिएएस)मा सूचिकृत २५ व्यवसायीलाई अनुसन्धानको प्रक्रिया अघि बढाएको हो ।

बुधबार पत्राचार गर्दै मागिएको विवरण १५ दिनभित्र उपलब्ध गराउन भनेको छ । विभागले वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ र वैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४मा भएको व्यवस्थाको विरुद्ध एफडब्ल्यूसिएएसमा सूचिकृत पाँचको भन्दै २५ व्यवसायीसँग पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षको विवरण मागेको हो । व्यवसायीसँग १२ वटा शीर्षकमा विभिन्न विवरण मागेको छ ।

विभागले पहिलो बुँदामा संस्थाको संक्षिप्त विवरण दिन भनेको छ । साथै, आर्थिक वर्ष २०७८/७९देखि चालु आवको हालसम्म गन्तव्य मुलुकअनुसार पठाएका श्रमिक, रोजगारदाता र रोजगारीको विवरण माग गरिएको छ । त्यस्तै, पाँच आर्थिक वर्षमा मलेसिया पठाइएका श्रमिक, रोजगारदाता र रोजगारीको क्षेत्रको विवरण मागिएको छ ।

सूचिकृत व्यवसायीले वैदेशिक रोजगार व्यवसायबाट प्राप्त गरेको कुल आम्दानी तथा श्रमिकबाट लिएको सेवा शुल्क पनि

श्रमिक सम्बन्धी बाँकी दायित्व, फिर्ता रकम, क्षतिपूर्ति तथा विचाराधिन वित्तिय दाबीको विवरण र यस व्यवसायसँग सम्बन्धित अन्य महत्वपूर्ण व्यवसायीक तथा वित्तिय कारोवारको विवरण पनि विभागलाई बुझाउनपर्ने भएको छ

■ ■ ■

बुझाउनपर्ने छ । संस्थाको प्रवर्धक, एजेन्ट, प्रशासनिक, कर्मचारी तथा कार्यालयको खर्च, विदेशी साभेदारसँग भएको प्राप्त तथा भुक्तानी कारोवारको विवरण, वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धि महत्वपूर्ण कारोवारको विवरण, राज्यलाई कर चुक्ता गरेको अवस्था, माग गरिएको आर्थिक वर्षको लेखा परिक्षण प्रतिवेदन, शाखा, एजेन्ट तथा प्रतिनिधिको विवरण तथा उनीहरूसँग भएको कारोवार पनि विभागले मागेको छ ।

श्रमिक सम्बन्धी बाँकी दायित्व, फिर्ता रकम, क्षतिपूर्ति तथा विचाराधिन वित्तिय दाबीको विवरण र यस व्यवसायसँग सम्बन्धित अन्य महत्वपूर्ण व्यवसायीक तथा वित्तिय कारोवारको विवरण पनि विभागलाई बुझाउनपर्ने भएको छ ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

महिला व्यवसायीले सिन्डिकेटधारीको ब्यानरमा खन्याए कालो मसी

काठमाडौँ(प्रस)- मलेसिया रोजगारीमा एकाधिकार लगाउन खोज्नेविरुद्ध नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी महिला संघ विरोधमा उत्रिएको छ । बिहीबार नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको कार्यलयमा २५ व्यवसायीको ब्यानरमा कालो मसी खन्याएर महिला व्यवसायीले विरोध गरेका हुन् ।

सहभागीले एकाधिकार लगाउन खोज्नेलाई जस्तोसुकै कारवाही गर्न पनि आफू तयार रहेको बताएका छन् । आफूमात्र व्यवसाय गरौं भन्ने समूहलाई जस्तोसुकै कारवाही गर्न पनि पछि नपर्ने महिला संघकी उपाध्यक्ष तारा रेग्मीले बताइन् । 'हामी महिला व्यवसायी कुनै पनि कार्यक्रमबाट पछि हट्दैनौं ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

जलवायु परिवर्तनको असर तथा प्रभावबारे सचेत

- * जलवायु परिवर्तनले मानव जीवन, कृषि, पानी, स्वास्थ्य र जैविक विविधतामा पार्ने असरबारे सचेत बनौं,
- * बाढी, पहिरो, डुवान, सडेरि तथा अन्य जलवायुजन्य जोखिमको पूर्वतयारी गरौं,
- * वन तथा प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण गरी जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा योगदान दिऔं,
- * नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरौं,
- * वृक्षारोपण तथा हरियाली प्रवर्द्धन गरी कार्बन उत्सर्जन घटाउन सहयोग गरौं,
- * जलस्रोतको संरक्षण गरौं र जलवायु परिवर्तनअनुकूल जीवनशैली अपनाऔं,
- * प्लास्टिक तथा फोहोरजन्य प्रदूषण न्यूनीकरण गरौं,
- * जलवायु परिवर्तनका जोखिमप्रति समुदायलाई सचेत र अनुकूलनशील बनाऔं ।
- * जलवायु परिवर्तनको असरबारे सचेत बनौं, जलवायु-उत्थानशील समाज निर्माण गरौं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

तपसिल

ब्रमान्तकर्ताको विवरण :

ब्रमान्तकर्ता : धुनेन्द्र प्रसाद कुशवाहा (ता.प्र.नं. १००४/१९०, जारी मिति २०६६/०४/२२ जारी गर्ने कार्यालय ज.प्र.का. पर्सा)।

उगाना : पर्सा जिल्ला, बहुदरमाई न.पा. वडा नं. ५ (साविक भौराटार गा.वि.स. वडा नं. ७)।

वानु : मोहन महतो कोईरी। बाजे : अर्जुन महतो कोईरी।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

छानबिन प्रतिवेदनहरू

निष्पक्ष सार्वजनिक गर

सुशासन, पारदर्शिता र उच्च नैतिक जवाफदेहिताको नारा दिएर शक्तिमा पुगेको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीको नेतृत्वको सरकार यतिबेला प्रश्नैप्रश्नले घेरिएको छ । गत वर्ष भएको जेन-जी विद्रोहको अभूतपूर्व जनादेश र जनआकांक्षाको जगमा बालेन्द्र शाह बालेन नेतृत्वमा पुगेका थिए । यो सरकार पूर्वप्रतिबद्धता र पारदर्शीको विषयमा चुक्दै गएको छ । सुशासनका ठूला गफ छाट्ने तर सत्य-तथ्य समेटिएका छानबिन प्रतिवेदन दराजमा थन्क्याएर गोप्य राख्ने सरकारको शैली ‘पुरानै सत्ताको नयाँ रूप’ भन्न सहुाउने खालको छ ।

ससद्मा प्रमुख प्रतिपक्षी दलहरूले बारम्बार दबाब दिँदासमेत विभिन्न संवेदनशील घटना र भ्रष्टाचारसँग जोडिएका छानबिन प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न सरकार इच्छुक देखिँदैन । जेन-जी विद्रोहका क्रममा भएका भदौ २३ र २४ का हिंसात्मक घटना, आगजनी र मानवअधिकार उल्लंघनका विषयमा गठित गौरीबहादुर कार्की नेतृत्वको आयोग र राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगको प्रतिवेदन पूर्ण रूपमा सार्वजनिक नगरिनु नागरिकको सुसूचित हुन पाउने अधिकारमाथिको प्रहार हो । न्याय न त सरकारको हुन्छ, न प्रतिपक्षकोह न्याय सधैं नागरिकको पक्षमा हुनुपर्छ । तर, प्रतिवेदन लुकाएर राजनीतिक संरक्षण दिने मनसाय देखिनु सरकारको नियतमाथि प्रश्न उठ्नु हो ।

गृहमन्त्री सुधन गुरुङको शंकास्पद सेयर कारोबार र विवादित व्यवसायीसँगको सम्बन्धबारे पूर्वन्यायाधीश अच्युतप्रसाद भण्डारी नेतृत्वको समितिले बुझाएको ४५ पानाको प्रतिवेदन होस् या अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्ले मुछिएको बिवाइडी गाडी कर प्रकरणको प्रतिवेदनह सरकारले कुनै पनि दस्तावेज सार्वजनिक गरेको छैन । यो सुशासनको ठाडो उपहास हो ।

छानबिन आयोग र समितिहरू गठन गर्नुको मुख्य उद्देश्य कुनै पनि घटनाको सत्यतथ्य बाहिर ल्याउनु, दोषीलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउनु र भविष्यका लागि नीतिगत सुधार गर्नु हो । मल्लिक, रायमाझी र लाल आयोगका प्रतिवेदन लुकाउने बिगतका सत्ताधीशहरूको गलत परम्परालाई नै बालेन सरकारले पछ्याउनु सुखद संकेत होइन । सुनसरीको धार्मिक तनाव होस् या मुगुका गणेश नेपालीको आत्मदाह प्रकरण, घटना सामसुम पार्नका लागि प्रतिवेदन दबाउने परिपाटीले लोकतन्त्रलाई कमजोर बनाउँछ । ‘उपयुक्त समयमा सार्वजनिक गरिनेछ’ भन्ने फितलो तर्क दिएर यो सरकार पन्छिन मिल्दैन ।

जेन-जी विद्रोह कुनै निश्चित व्यक्तिलाई सत्ताको कुर्सीमा पुर्‍याउन मात्र भएको थिएनह त्यो त प्रणालीगत सुधार, पारदर्शिता र सुशासनका लागि भएको नागरिक आन्दोलन थियो । आफ्नै जग बनेको आन्दोलनका प्रतिवेदनहरू दबाएर बालेन सरकारले नागरिक विश्वासमाथि कुठाराघात गरिरहेको छ । सरकारले तत्काल आफ्ना गल्तीहरू सुधार गर्दै जेन-जी आयोग, मन्त्रीहरूमाथि लागेका आरोपका छानबिन प्रतिवेदन तथा अन्य सम्पूर्ण प्रतिवेदनहरू अविलम्ब सार्वजनिक गर्नुपर्छ ।

अम सरोकार

वैदेशिक रोजगारी जाने वैधानिक प्रक्रिया

विद्यमान वैदेशिक रोजगार ऐनबमोजिम संस्थागत र व्यक्तिगत गरी जम्मा दुई प्रक्रियाबाट वैदेशिक रोजगारीमा जान सकिन्छ । संस्थागत प्रक्रिया भन्नाले विद्यमान वैदेशिक रोजगार ऐन तथा नियमावलीबमोजिम वैदेशिक रोजगार विभागबाट वैदेशिक रोजगार व्यवसाय सञ्चालनको अनुमति लिएका म्यानपावर संस्थामार्फत कानुनबमोजिम वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रक्रियालाई बुझिन्छ ।

यस प्रक्रियाको अवलम्बन गरी वैदेशिक रोजगारमा जाँदा हुने फाइदाहरू:

- कुन देश जाने हो ? कुन कम्पनीमा जाने हो ? आफूले गर्ने काम के हो ? तलब सुविधा के हुने हो ? सबै कुराको स्पष्ट जानकारी पाइन्छ ।
- विदेशमा रहँदा कुनै समस्या परे सम्बन्धित म्यानपावरलाई सम्पर्क गरी समस्याको समाधान गर्न र उद्धारमा सहयोग पाउन सकिन्छ ।
- म्यानपावरबाट विदेश जाँदा ठुगिएमा म्यानपावरले राखेको धरोटीबाट वैदेशिक रोजगार विभागमार्फत रकम असुलउपर गर्न सकिन्छ ।
- विदेशमा भनेअनुसारको काम र तलब नदिएमा पठाउने म्यानपावरबाट असुलउपर गर्ने कानुनी प्रावधान रहेको छ ।
- विदेशमा जाँदा बुझाउनुपर्ने वास्तविक लागत रकम कति हो भन्ने विषयमा बुझ्न सकिन्छ ।
- व्यक्तिगत प्रक्रिया भन्नाले कामदार आफ्नै पहलमा विद्यमान वैदेशिक रोजगार ऐन तथा नियमावलीमा उल्लिखित प्रक्रिया पूरा गरी वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रक्रियालाई बुझिन्छ । यस प्रक्रियाको अवलम्बन गरी वैदेशिक रोजगारमा जाँदा कामदार आफ्नो कामका लागि स्वयं जिम्मेवार हुनुपर्दछ । तसर्थ, श्रम स्वीकृति लिएर संस्थागत (म्यानपावर कम्पनी)मार्फत वैदेशिक रोजगारमा जानु तुलनात्मकरूपमा सुरक्षित मानिन्छ ।
- वर्किङ भिसावाहेक अन्य भिसामा वैदेशिक रोजगारीमा जानु हुँदैन । गलत कागजात बनाई वैदेशिक रोजगार ऐन तथा नियमावलीमा उल्लिखित प्रावधानविपरीत अन्य प्रक्रियाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानु गैरकानुनी हुन्छ र यस्तो अवस्थामा कुनै पनि कुराको ग्यारेन्टी हुँदैन र ठगीमा पर्ने सम्भावना हुन्छ ।
- पर्यटक भिसा वा भिजिट भिसामा वैदेशिक रोजगारमा जानु हुँदैन ।

रिसव गौतम

आजको विश्वमा सामान्य काम गरेर असाधारण परिणाम प्राप्त गर्ने समय सकिँदै गएको छ । प्रविधिले प्रतिस्पर्धाको लागत घटाएको छ तर प्रतिस्पर्धाको तीव्रता बढाएको छ । एउटा सानो कम्पनीले पनि सामाजिक सञ्जालमार्फत विश्वबजारमा प्रवेश गर्न सक्छ तर त्यही विश्वबजारमा हजारौं कम्पनीसँग एकैसाथ प्रतिस्पर्धा पनि गर्नुपर्छ । डिजिटल पहुँच, एआई, हरित संक्रमण, भू-राजनीतिक विभाजन र आर्थिक अनिश्चितता आगामी वर्षका व्यावसायिक रणनीतिका मुख्य चालक बन्ने विश्व आर्थिक मञ्चको निष्कर्ष छ । त्यसैले अब व्यवसायको रणनीति बजारमा प्रतिस्पर्धीलाई हराउनेमात्र हुनुहुँदैन ।

बदलिँदो विश्व व्यापारमा नेपालको रणनीति

व्यवसाय सानो होस् वा राष्ट्रिय सीमाभन्दा बाहिर फैलिएको बहुराष्ट्रिय कम्पनी होस् आजको विश्वमा सफल हुन केवल राम्रो वस्तु उत्पादन गरेर वा सेवा उपलब्ध गराएर मात्र पुग्दैन । बजार कुन दिशातर्फ गइरहेको छ ? उपभोक्ताको रूचि कसरी बदलिँदै छ ? प्रतिस्पर्धाले कस्तो अवस्था सिर्जना गर्दै छ ? प्रविधिले व्यवसायको स्वरूपलाई कसरी परिवर्तन गरिरहेको छ, ? र, विश्व अर्थतन्त्रमा देखिएका राजनीतिक तथा भू-राजनीतिक उतारचढावले व्यवसायमा कस्तो असर पार्न सक्छ, भन्नेजस्ता विषयको सूक्ष्म विश्लेषण गरेर अघि बढ्नुपर्ने अवस्था छ ।

एक समय व्यावसायिक रणनीति भन्नाले बजार, मूल्य, उत्पादन र प्रतिस्पर्धासँग सम्बन्धित योजना बुझिन्थ्यो । अहिले त्यसको अर्थ धेरै फराकिलो भइसकेको छ । कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआई), डिजिटल प्रविधि, ई-कमर्स, साइबर सुरक्षा, हरित अर्थतन्त्र, आपूर्ति शृंखला, जलवायु परिवर्तन, भू-राजनीतिक तनाव र व्यापारिक संरक्षणवाद व्यावसायिक रणनीतिकै हिस्सा बनिरहेका छन् ।

विश्व व्यापार संगठन (डब्ल्युटिओ) का अनुसार सन् २०२५ मा विश्व वस्तु व्यापारको मात्रा ४.६ प्रतिशतले बढ्यो भने सेवाको व्यापार ५.३ प्रतिशतले विस्तार भयो । विश्व वस्तु तथा सेवा व्यापारको मूल्य करिब ३४.६५ ट्रिलियन अमेरिकी डलर पुगेको छ । तर २०२६ मा व्यापार वृद्धिको गति केही सुस्त हुने प्रक्षेपण गरिएका छन् । मध्यपूर्वको लम्बिएको द्वन्द्व, ऊर्जा मूल्य, व्यापारिक अनिश्चितता र आपूर्ति शृंखलामाथिको निरन्तरको दबावले विश्व व्यापारलाई प्रभावित गरिरहेको छ । अर्कोतर्फ, एआईसँग सम्बन्धित वस्तुको मागले भने विश्व व्यापारलाई नयाँ गति दिइरहेको छ । यसको अर्थ स्पष्ट छ, अब विश्वबजार स्थिर छैन । आज सफल देखिएको व्यावसायिक मोडल भोलि नै अप्रसन्नोहक हुन सक्छ । त्यसैले रणनीति पनि स्थिर दस्तावेज होइन, निरन्तर परिमार्जन गरिरहनुपर्ने व्यवस्थापनको निरन्तर प्रक्रिया हो ।

बदलिँदो व्यावसायिक रणनीति

विश्व आर्थिक मञ्चको ‘फचुचर अफ जम्ब रिपोर्ट २०२५’ ले सन् २०३० सम्म विश्वमा १७ करोड नयाँ रोजगारी सिर्जना हुने तर नौ करोड २० लाख रोजगारी विस्थापित हुनसक्ने प्रक्षेपण गरेको छ । अर्थात् एआईको बढ्दो दबदबा, स्वचालन र बदलिँदो आर्थिक संरचनाले करिब २२ प्रतिशत रोजगारीलाई कुनै न कुनै रूपमा प्रभावित गर्न छ । त्यसैगरी, करिब ४० प्रतिशत सीप परिवर्तन हुने र ६३ प्रतिशत रोजगारदाताले सीप अभावलाई व्यवसाय रूपान्तरणको प्रमुख अवरोधका रूपमा लिएको रिपोर्टले देखाएको छ । अर्भ महत्त्वपूर्ण कुरा के छ भने ८६ प्रतिशत रोजगारदाताले सन् २०३० सम्म एआई र सूचना प्रशोधन प्रविधिले व्यवसायलाई रूपान्तरण गर्ने अपेक्षा गरेका छन् । करिब आधा कम्पनीले एआईका कारण नयाँ अवसर खोज्न आफ्नो व्यवसायको दिशा परिवर्तन गर्ने योजना बनाएका छन् ।

यस अवस्थामा नेपाली व्यवसायीले पनि पुरानै ढाँचाको व्यावसायिक सोचबाट अघि बढेर हुँदैन । ग्राहक पसलमा आउला र सामान किन्ला भन्ने मानसिकताबाट अब ग्राहकले संसारको जुनसुकै कुनाबाट वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्न सक्छ, भन्ने वास्तविकतालाई स्वीकार गर्नुपर्ने हुन्छ । मोबाइल फोनको एउटा स्क्रिनले आज काठमाडौंको उपभोक्तालाई दिल्ली, दुबई, बैकक, खाइफ्राउ वा न्युयोर्कका उत्पादनसँग एउटै क्षणमा जोडिदिन्छ । यस्तो बजारमा नेपाली उत्पादनले प्रतिस्पर्धा गर्न मूल्यमान्न होइन, गुणस्तर, ब्राण्ड, डिजाइन, वितरण, ग्राहक अनुभव र विश्वासमा प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने हुन्छ । त्यसैले रणनीति अब केवल ‘के बेच्ने ?’ भन्ने प्रश्न होइन, ‘कसलाई बेच्ने, कहाँ बेच्ने, कसरी बेच्ने, किन ग्राहकले हामीबाटै किनने र भोलि बजार बदलिँदा हामी कसरी बदलिने ?’ भन्ने प्रश्नको समग्र उत्तर हो ।

खुला बजारमा प्रतिस्पर्धाता सूचनाको शक्ति

प्रतिस्पर्धात्मक बजारमा आफूले के गर्दै छ भन्ने कुरा अरुलाई थाहा नदिनु रणनीतिक व्यवस्थापनको

महत्त्वपूर्ण पक्ष हो तर आधुनिक व्यवसायमा ‘व्यावसायिक जासुसी’को स्वरूप पनि बदलिएको छ । पहिले प्रतिस्पर्धीको कार्यालय, कर्मचारी वा कागजी सूचना खोजिन्थ्यो भने अहिले डिजिटल प्रणाली, साइबर आक्रमण, डेटा चोरी, सामाजिक सञ्जाल र बजार विश्लेषणमार्फत प्रतिस्पर्धीको रणनीति बुझ्ने प्रयास हुनसक्छ । यसको अर्थ व्यावसायिक गोपनीयता अब फाइलमा राखिएको कागज जोगाउनुमात्र होइन । ग्राहकको डेटा, सफ्टवेयर, आपूर्ति शृंखला, उत्पादनको डिजाइन, मूल्य निर्धारण प्रणाली, डिजिटल पासवर्डदेखि कम्पनीको भविष्यको व्यावसायिक योजनासम्म सुरक्षित राख्नु पनि रणनीतिक व्यवस्थापन हो ।

विशेषतः नेपालजस्तो सानो र सीमित बजारमा एउटै दक्ष कर्मचारीले अर्को कम्पनीमा प्रवेश गर्दा ज्ञान, ग्राहक सम्बन्ध र बजारको अनुभवसमेत सँगै लैजान सक्छ । त्यसैले मानव संसाधन व्यवस्थापन पनि अब व्यावसायिक रणनीतिको महत्त्वपूर्ण हिस्सा बन्नुपर्छ । नेपालको सबैभन्दा ठूलो समस्या बजारको अभावमात्र पनि होइन । बजारलाई रणनीतिकरूपमा उपयोग गर्न नसक्नु समस्या हो ।

नेपाल राष्ट्र बैकका अनुसार आव २०८२/८३ मा विप्रेषण आप्रवाह २३ खर्ब ६३ अर्ब रूपैयाँ पुगेको छ, जुन कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जिडिपी) को करिब ३५.८ प्रतिशत बराबर हो । तर यति ठूलो बाह्य आम्दानी भएको अर्थतन्त्रमा उत्पादन र निर्यातको आधार निकै कमजोर छ । अर्भ व्यापारतर्फ हेर्ने हो भने समस्या भर्ने डरलाग्दो छ । भन्सार विभागले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार आव २०८२/८३ मा नेपालको कूल निर्यात व्यापार तीन खर्ब १५ अर्ब २९ करोड रूपैयाँ र कूल आयात व्यापार २० खर्ब ९६ अर्ब ३७ करोड रूपैयाँ रहेको छ । सो अवधिमा कूल व्यापार घाटामात्रै १७ खर्ब ८१ अर्ब आठ करोड रूपैयाँ पुगेको थियो ।

यो तथ्यांकले नेपालको अर्थतन्त्रले उत्पादन गरेर विश्वबजार जित्ने रणनीति बनाइरहेको छ कि उपभोगका लागि बाह्यचबजारमा निर्भर हुने संरचनामैत्रे विकास गरिरहेको छ भन्ने प्रश्न जन्माएको छ । यद्यपि कोरोना महामारीपछि नेपालको निर्यात व्यापारले केही गति लिन थालेको छ । निर्यात बढ्नु सकारात्मक हो तर निर्यातको ठूलो हिस्सा सीमित वस्तु, सीमित बजार र कतिपय अवस्थामा पुनःप्रशोधन तथा पुनःनिर्यातमा आधारित हुनु दीर्घकालीन समाधान होइन । विश्व बैकले पनि नेपालका प्राथमिक निर्यात वस्तुको प्रदर्शन कमजोर रहेको र कमजोर पूर्वाधार, कठिन व्यावसायिक वातावरण तथा शुल्क संरचनाले निर्यात विस्तारमा अवरोध गरिरहेको औल्याएको छ । यसैले अब नेपालले ‘निर्यात बढाउने’ सामान्य नारामात्र होइन, कुन वस्तुमा प्रतिस्पर्धात्मक लाभ हासिल गर्ने, कुन देशको बजार प्रवेश गर्ने र कसरी विश्व आपूर्ति शृंखलामा जोडिने भन्ने स्पष्ट रणनीति बनाउनुपर्छ ।

व्यापारमा चीनबाट सिक्नुपर्ने पाठ

चीनको आर्थिक रूपान्तरणलाई केवल सस्तो उत्पादनको परिणामका रूपमा बुझ्नु अपूर्ण हुन्छ । चीनले दशकोसम्म पूर्वाधार, औद्योगिक क्षमता, निर्यात, प्रविधि, मानव पुँजी र विश्वबजारसँगको सम्बन्धलाई एउटै दीर्घकालीन रणनीतिको हिस्सा बनाएर अघि बढायो । सन् २०२५ मा चीनको निर्यात करिब ५.५ प्रतिशतले बढेको राष्ट्रसंघीय व्यापार तथा विकाससम्बन्धी तथ्यांकले देखाउँछ । विश्व व्यापारमा चीनको प्रभाव उत्पादनको ठूलो परिमाणसँगै आपूर्ति शृंखला, प्रविधि र विश्वबजारमा स्थापित व्यापारिक सम्बन्धका कारण पनि बनेको हो । चीनको सफलताको महत्त्वपूर्ण पक्ष भनेको केवल आफ्नो घरेलु बजारका लागि उत्पादन नगरी संसारको कुन बजारमा कस्तो उत्पादन आवश्यक छ ? त्यहाँका उपभोक्ताको क्रयशक्ति कति छ ? कुन वस्तुको माग बढ्दै छ र कुन प्रविधि भविष्यमा महत्त्वपूर्ण हुने छ ? भन्ने कुरालाई आधार बनाएर उत्पादन तथा निर्यात संरचना चीनले विकास गर्‍यो ।

नेपालका लागि यसको अर्थ चीनको नक्कल गर्नु होइन । नेपालको आफ्नै भौगोलिक, जनसांख्यिक, प्राकृतिक र आर्थिक विशेषता छन् तर चीनको रणनीतिक सोचबाट सिक्न सकिन्छ । नेपालले जलविद्युत्, पर्यटन, जडीबुटी, कृषि, सूचना प्रविधि,

डिजिटल सेवा, हस्तकला, खाद्य प्रशोधन, उच्च मूल्यका कृषि उत्पादन तथा हरित अर्थतन्त्रमा आफ्नो विशिष्ट क्षमता पहिचान गरेर अन्तरराष्ट्रिय बजारसँग जोड्न सक्छ ।

नेपालमा विकासका ठूला आयोजना वर्षौंदेखि चर्चामा छन् । आयोजना घोषणा हुन्छन्, अध्ययन हुन्छ, राजनीतिक बहस हुन्छ, बजेट छुट्ट्याइन्छ, तर निर्माणको गति अपेक्षित हुँदैन । यसले विकासको अर्को महत्त्वपूर्ण पक्ष उजागर गर्छ रणनीति भनेको आयोजना घोषणा गर्नुमात्र होइन, परिणाम हासिल गर्ने संस्थागत क्षमता विकास गर्नु पनि हो ।

विश्व बैकले २०२६ मा प्रकाशित नेपाल विकास अपडेटमा नेपालको निजी क्षेत्र विकासमा संरचनागत अवरोध रहेको, निजी लगानी कमजोर रहेको र पूर्वाधार निर्माणमा ढिलाइले आर्थिक गतिविधिलाई प्रभावित गरेको उल्लेख छ ।

यद्यपि जलविद्युत्मा भएको प्रगति आशाको महत्त्वपूर्ण आधार हो । आव २०८२/८३ रे पनि लो अर्धवार्षिक अवधिमै करिब ३८५ मेगावाट नयाँ जलविद्युत् क्षमता राष्ट्रिय ग्रिडमा थपिएको विश्व बैकले जनाएको छ । आगामी वर्षमा पनि जलविद्युत् विस्तार नेपालको औद्योगिक गतिविधिको महत्त्वपूर्ण आधार बन्ने अपेक्षा गरिएको छ तर हालै रसुवामा आएको भोटेकोशी नदीमा आएको बाढीले जलविद्युत् क्षेत्रमा तीन खर्बभन्दा बढी क्षति भएको सरकारी अनुमान छ । फलस्वरूप ९०० मेगावाटभन्दा बढी जलविद्युत् उत्पादन प्रभावित बनेको छ । फलस्वरूप भारत तथा बांग्लादेश निर्यात हुँदै आएको विद्युत् सेवासमेत प्रभावित छ तर रसुवामा जडित विद्युत् कम्पनीहरू फेरि उठ्ने र उत्पादनमा सक्षम हुने पक्का छ ।

नेपालले अब विकासलाई ‘छरिएका आयोजना’का रूपमा होइन, राष्ट्रिय व्यावसायिक रणनीतिका रूपमा हेर्नुपर्छ । पहिलो, नेपालले केही निश्चित क्षेत्रमा आफ्नो प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता पहिचान गर्नुपर्छ । सबै वस्तु उत्पादन गरेर सबै बजारमा बेच्ने रणनीति कुनै सानो अर्थतन्त्रका लागि सम्भव हैनैन । सीमित स्रोतलाई उच्च सम्भावना भएका क्षेत्रमा केन्द्रित गर्नुपर्छ । दोस्रो, निजी क्षेत्रलाई केवल कर तिर्ने संस्थाका रूपमा होइन, आर्थिक वृद्धिको प्रमुख साधकका रूपमा हेर्नुपर्छ । विश्व बैकले पनि निजी क्षेत्र नेतृत्वको वृद्धि, व्यावसायिक वातावरण सुधार, आधारभूत पूर्वाधार विकास र निजी वित्त परिचालनलाई नेपालको आर्थिक लचकता तथा रोजगारी सिर्जनाका लागि महत्त्वपूर्ण मानेको छ ।

तेस्रो, नेपाली उत्पादनलाई ‘नेपालमा बनेको’ भन्ने पहिचानबाट विश्व बजारमा प्रतिस्पर्धा गर्नसक्ने ब्राण्डमा रूपान्तरण गर्नुपर्छ । सगरमाथा, लुम्बिनी, हिमालय, जैविक विविधता वा नेपाली मौलिक संस्कृतिलाई केवल पर्यटनको प्रचारमा सीमित नराखी ब्राण्डिङको हिस्सा बनाउन सकिन्छ । चौथो, एआई र डिजिटल प्रविधिलाई नेपालले जोजिमका रूपमामात्र होइन, अवसरका रूपमा हेर्नुपर्छ । संसारभर एआईसँग सम्बन्धित वस्तु तथा सेवाले व्यापारको नयाँ क्षेत्र निर्माण गरिरहेका अवस्थामा नेपालले सफ्टवेयर, डिजिटल सेवा, फिनटेक, आउटसोर्सिङ, डेटा सेवा, रचनात्मक उद्योग तथा ज्ञानमा आधारित सेवाको निर्याततर्फ रणनीतिक ध्यान दिन सक्छ ।

विश्व व्यापारमा सन् २०२५ मा एआईसँग सम्बन्धित वस्तुको तीव्र मागले समग्र व्यापार वृद्धिमा ठूलो योगदान दिएको डब्ल्युटिओको तथ्यांकले देखाउँछ । गर्नुपर्ने रणनीति बनाउनेमात्र होइन, त्यसको कार्यान्वयन नान्ने प्रणाली विकास गर्नुपर्छ । कति आयोजना सुरु भए भन्ने होइन । कति सम्पन्न भए ? कति रोजगारी सिर्जना भयो ? कति विदेशी मुद्रा अर्जन भयो ? कति निजी लगानी आयो र उत्पादनशीलता कति बढ्यो भन्ने आधारमा सफलताको मूल्यांकन गर्नुपर्छ ।

असाधारण व्यावसायिक प्रतिस्पर्धा र नेपाल

आजको विश्वमा सामान्य काम गरेर असाधारण परिणाम प्राप्त गर्ने समय सकिँदै गएको छ । प्रविधिले प्रतिस्पर्धाको लागत घटाएको छ, तर प्रतिस्पर्धाको तीव्रता बढाएको छ । एउटा सानो कम्पनीले पनि सामाजिक सञ्जालमार्फत विश्वबजारमा प्रवेश गर्न सक्छ, तर त्यही विश्वबजारमा हजारौं कम्पनीसँग एकैसाथ प्रतिस्पर्धा पनि गर्नुपर्छ । डिजिटल पहुँच, एआई, हरित संक्रमण, भू-राजनीतिक विभाजन र आर्थिक अनिश्चितता आगामी वर्षका व्यावसायिक रणनीतिका मुख्य चालक बन्ने विश्व आर्थिक मञ्चको निष्कर्ष छ । त्यसैले अब व्यवसायको रणनीति बजारमा प्रतिस्पर्धीलाई हराउनेमात्र हुनुहुँदैन ।

बदलिँदो विश्वसँग आफूलाई पनि बदल्ने क्षमता विकास गर्नु रणनीतिक सफलताको पहिलो सर्त बन्न पुगेको छ । नेपालका लागि यो भन्नु महत्त्वपूर्ण छ । हाम्रो अर्थतन्त्रको आकार सानो छ, आन्तरिक बजार सीमित छ र बाह्य निर्भरता उच्च छ । तर हामीसँग स्पष्ट प्राथमिकता, दीर्घकालीन दृष्टि र कार्यान्वयन गर्ने संस्थागत क्षमता भयो भने यही कमजोरीलाई अवसरमा बदल्न सकिन्छ । विकास भनेको केवल सडक, पुल, विमानस्थल वा जलविद्युत् आयोजना निर्माण गर्नु मात्र होइन । विकास भनेको त्यस्ता संरचना निर्माण गर्नु हो, जसले उत्पादन बढाउँछ, निजी लगानी आकर्षित गर्छ, रोजगारी सिर्जना गर्छ, निर्यात बढाउँछ, र मुलुकलाई विश्व अर्थतन्त्रमा प्रतिस्पर्धी बनाउँछ । त्यसैले अब नेपालले विकासको गतिमात्र होइन, विकासको दिशा पनि बदल्नुपर्छ । रासस

एआईको सहयोगमा तयार पारिएको प्रतीकात्मक तस्वर

D.N. International Nepal Overseas Employment Agency Pvt. Ltd.

महाराजगंज, चक्रपाथ, कतम, तेल: ०१-४०१६२०९, सेल: +९७७ ९७०-६९७९३४८
E-mail : info@dninepal.com, Website: www.dninepal.com

फिल्म ना : एक योद्धा को ट्रेडर बुझार सार्वजनिक गरिएको छ । ट्रेलरमा छोराछोरी प्रति सम्पति बुवा त्र बुवाको योगदान नदेखि छोराहरूको कथा समेटिएको छ । घरमैभन्ने थितोमा राखेर छोराको पुरा गर्न तयार हुने बुवाको योयवान बर्षिर्न छोराको कथाको ट्रेलरले प्राथमिकता दिएको छ । असोज ९ गतेदेखि प्रदर्शनीमा आउने फिल्म नेपाली समाजमा परिवारमा सन्तानको भविष्यका लागि बुराले गर्ने त्याग, सर्फर्ष र जीवन्मभर भैले चुनौतीहरूको कथामा बनेको हुनेछ । हरि लम्सालको लेखन तथा निर्देशन रहेको फिल्ममा दिव्यदेव, भरणा थापा, सुहाना थापा, माओत्से गुरुङ, अनिल बुढाथोकी, सगर खनाल, शिशिर सिवाकोरे, सुप्रज्झा र शवि थापा लगायतको अभिनय छ ।

दशकपछि
सुमीको कम्ब्याक

कुरा हो । नेपाली गीतसंगीत क्षेत्रमा सुमी जस्ता प्रतिभा एवं स्वर, कला र मिहिनेती गायिकाको आवश्यकता छ । त्यसैले पनि सुमी नेपाली गीतसंगीत क्षेत्रमा कम्ब्याक हुन जरुरी छ ।

नेपालको सहभागिता अन्योल

फिफाको निलम्बनका कारण नेपालले विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय प्रतियोगिता गुमाइसकेको छ । फिफा सिरिज महिला प्रतियोगिता २०२६, नेपाल-हङकङ अन्तरराष्ट्रिय मैत्रीपूर्ण खेल, एएफसी यू-१९ महिला एसियन कप २०२७ छनोट, एएफसी यू-२० महिला एसियन कप २०२६ छनोट तथा एएफसी यू-२० एसियन कप २०२७ पुरुष छनोटलगायत

नेपाल इन्डोनेसियासँग पनि पराजित

लगातार दोस्रो पराजयसँगै भलिबलमा पदक जित्ने नेपालको सम्भावना सकिएको छ । नेपालले अब बरियताका लागि प्रतिस्पर्धा गर्नेछ । नेपालले खेल्ने टोलीको टुंगो लान बाँकी छ । नेपालले सन् २०२३ मा चीनका हाङ्काउमा सम्पन्न १९औँ एसियाली खेलकुदमा १९औँ स्थान हासिल गरेको थियो ।

मलेसियामा रोजगार

कम्पनी : WANSERN FOAM INDUSTRY SDN BHD

वतानी नं. ६०५२९७९०३

पुनः रोजगारी मिति : २०२३/०५/२५

पुनः विशारद रोजगारी मिति : २०२३/०५/०५

LT. No. 34115

दि. नं.	कामदारको पद	राम्रुप	मूल्य	तुल्य	तुल्य	प्रतिनि	सहायक	सहायक	सहायक
		पुरुष	महिला	RM	बै.रु.	३०	३०	३०	३०
१	General Worker / Factory Worker	३	०	1700	६४.०८८	३	३	३	३

अवतरावत हुने स्थान : संस्थाको कार्यालय कामनाडोमा मिति २०२३ असार ८ गते (27th Sep. 2026) मा हलुनेछ ।

२०२३ असार ८ गते १०:३० बजे

२०२३ असार ८ गते १०:३० बजे

२०२३ असार ८ गते १०:३० बजे

२०२३ असार ८ गते १०:३० बजे

२०२३ असार ८ गते १०:३० बजे

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

सिसाको पुल | इलामको सूर्योदय नगपालिका-८ स्थित पर्यटकीय क्षेत्र मानेडाँडामा निर्माणाधीन सिसाको पुल । पर्यटकहरूका लागि सड्दीय सरकार र सूर्योदय नगरपालिकाको संयुक्त लगानीमा ६ सात करोड ६१ लाख ७८ हजार ३७१ को लागतमा जमिनबाट ६० मिटर उचाई र १२० मिटर लम्बाइको रहेको उक्त सिसाको पुल पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले निर्माण गरिएको सूर्योदय नगरपालिकाले जनाएको छ ।

भद्रपुर भन्सारको राजस्व असुलीमा सुधार

भद्रपुर (प्रस)– भद्रपुर भन्सार कार्यालयले चालु आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को सुरुआती दुई महिना (साउन र भदौ) मा निर्धारित लक्ष्यभन्दा बढी राजस्व संकलन गरेको छ। कार्यालयले यस अवधिमा रु चार करोड ६६ लाख ४९ हजार ५४० राजस्व असुली गरेको हो। यो दुई महिनाका लागि निर्धारित कुल लक्ष्यको ११८.३४ प्रतिशत हो। कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत प्रभुनारायण मेहताका अनुसार सीमा क्षेत्रमा चोरी, पैठारी नियन्त्रणमा सशस्त्र प्रहरीको सक्रियता बढेसँगै वैधानिक रूपमा भन्सार नाकाबाट हुने आयातमा वृद्धि भएकाले राजस्व असुलीमा सुधार

आएको हो। विशेषगरी यस अवधिमा साडी, कर्तासलवारलगायत कपडाको आयात बढेको उनले बताए। भदौमा मात्र रु दुई करोड १० लाख २४ हजार राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य राखिएकामा कार्यालयले रु तीन करोड १६ लाख १५ हजार ४२२ संकलन गरेको छ। यो लक्ष्यको १५० दशमलव ३८ प्रतिशत हो। यसअघि साउनमा रु एक करोड ५० लाख ३४ हजार ११८ राजस्व संकलन भएको थियो। चालु आवका लागि कार्यालयले रु २६ करोड २८ लाख राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य राखेको छ। दुई महिनाको अवधिमा भएको संकलन वार्षिक लक्ष्यको १७ दशमलव ७५ प्रतिशत हो।

यस अवधिमा संकलित कुल राजस्वमध्ये सबैभन्दा बढी योगदान मूल्य अभिवृद्धि कर (व्याट) बाट रु दुई करोड २० लाख एक हजार १५६ रहेको छ। यस्तै, भन्सार महसूल (आयात) बाट रु एक करोड ८४ लाख १२ हजार ३२३, अन्तःशुल्कबाट रु ६२ लाख ७७ हजार २९६ र कृषि सुधार शुल्कबाट रु १३ लाख २२ हजार ३८९ संकलन भएको कार्यालयले जनाएको छ। गत आव २०८२/८३ मा भने कार्यालयले निर्धारित राजस्व संकलनको लक्ष्य पूरा गर्न सकेको थिएन। सो वर्ष रु २५ करोड तीन लाख २५ हजार राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य रहेकामा ७४ दशमलव ३४ प्रतिशत अर्थात् रु १८ करोड ६० लाख ९५ हजार ८४४ मात्रै संकलन भएको थियो।

१२ अंकले बढ्यो नेप्से

काठमाडौं (प्रस)– साताको कारोवारको चौथो दिन विहीवार सेयर बजार बढेर बन्द भएको छ। बुधवार २१ अंकले घटेको नेप्से आज करिब १२ अंकले बढेको छ। नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचक ११.९३ अंक बढेर २६२४.३६ बिन्दुमा पुगेको छ। विहीवार सेन्सेटिभ इण्डेक्स २.०७ अंक बढेको छ भने फ्लोट इण्डेक्स ०.९५ अंक र सेन्सेटिभ फ्लोट इण्डेक्स ०.८३ अंक बढेको छ। नेप्सेसँगै कारोबार रकम पनि बढेको छ। १३ मध्ये आज ११ उपसमूहको परिसूचक बढेको छ। जीवन बीमा उपसमूहको परिसूचक सर्वाधिक १.०८ प्रतिशत बढेको छ। कारोबारमा आएको लगानी र अन्य उपसमूहको परिसूचक भने सामान्य अंक घटेको छ। बुधवार पाँच अर्ब ३८ करोड रूपैयाँको सेयर खरिदबिक्री भएको बजारमा यस दिन ३३९ स्टकको ५१ हजार ७२८ पटकको कारोबारमा पाँच अर्ब ४९ करोड ९३ लाख १६ हजार रूपैयाँबराबरको कारोबार भएको छ। सिद्धार्थ बैंकको ३३ करोड ६२ लाख रूपैयाँबराबरको सेयर किनबेच भएको छ। बैंकले २० प्रतिशत लाभोंश वितरण गर्ने घोषणा गरेसँगै लगानीकर्ताहरू आकर्षित भएका हुन्। शिवम सिमेन्ट्सको कारोबार रकम २७ करोड रूपैयाँ नाघेको छ भने सोलु हाइड्रोपावरको करिब २४ करोड रूपैयाँको शेयर कारोबार भएको छ।

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं– चालु आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को शुरुआती दुई महिनामा सरकारले करिब रु दुई खर्ब बजेट खर्च गरेको छ। महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका अनुसार भदौ मसान्तसम्ममा सरकारको कुल खर्च रु एक खर्ब ९९ अर्ब ८३ करोड ७२ लाख बराबर छ। जुन वार्षिक लक्ष्यको नौ दशमलव ४१ प्रतिशत हुन आउँछ। कार्यालयका अनुसार सरकारले चालु शीर्षकमा हालसम्म नौ दशमलव छ प्रतिशत बजेट खर्च गरेको छ। यो शीर्षकमा चालु आर्थिक वर्षका लागि रु १२ खर्ब ७० अर्ब ५८ करोड ९० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा भदौ मसान्तसम्ममा रु एक खर्ब २२ अर्ब तीन करोड ५४ लाख खर्च भएको हो। त्यस्तै, पुँजीगत शीर्षकमा रु चार खर्ब ३१ अर्ब १० करोड ६३ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा हालसम्म वार्षिक लक्ष्यको एक दशमलव ७८ प्रतिशत अर्थात् रु सात अर्ब ६६ करोड ४८ लाख मात्रै खर्च भएको कार्यालयको तथ्यांकबाट देखिन्छ। वित्तीय व्यवस्था शीर्षकको

हालसम्मको बजेट खर्च १६ दशमलव ५९ प्रतिशत छ। यो शीर्षकमा चालु आर्थिक वर्षका लागि रु चार खर्ब २२ अर्ब ६४ करोड ९१ लाख विनियोजन भएकोमा भदौ मसान्तसम्ममा रु ७० अर्ब १३ करोड ७० लाख बराबर खर्च भएको देखिएको हो। यस अवधिसम्ममा सरकारको खर्चको तुलनामा आम्दानी कम छ। भदौ मसान्तसम्मको कुल राजश्व संकलन वार्षिक लक्ष्यको ११ दशमलव ५८ प्रतिशत अर्थात् रु एक खर्ब ९० अर्ब १० करोड ७९ लाख छ। पछिल्ला दुई महिनामा मात्रै सरकारको आम्दानी भन्दा खर्च करिब रु नौ अर्ब ७८ करोडले बढी रहेको छ। कर राजश्ववर्तर्फ चालु आर्थिक

वर्षका लागि कुल रु १४ खर्ब तीन अर्ब ३१ करोड ८३ लाख उठाउने सरकारको लक्ष्य रहेकोमा भदौ मसान्तसम्ममा वार्षिक लक्ष्यको १२ दशमलव २७ प्रतिशत अर्थात् रु एक खर्ब ७२ अर्ब ४२ करोड ९७ लाख संकलन भएको छ। त्यस्तै, गैरकर राजश्ववर्तर्फ रु एक खर्ब ७७ अर्ब उठाउने सरकारको लक्ष्य रहेकोमा हालसम्म छ दशमलव नौ प्रतिशत अर्थात् रु १० अर्ब ७७ करोड ६९ लाख उठेको छ। चालु आर्थिक वर्षका लागि रु ६१ अर्ब ७४ करोड ५४ लाख प्रत्यक्ष वैदेशिक अनुदान लिने सरकारको लक्ष्य रहेकोमा भदौ मसान्तसम्ममा आठ दशमलव ९६ प्रतिशत अर्थात् रु पाँच अर्ब ५३ करोड बराबर भित्रिएको कार्यालयले जनाएको छ।

जल्दीगाड आयोजनाका लागि जुट्यो ४ अर्ब ६० करोड लगानी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं– रुकुम पश्चिमको आठबिसकोट नगरपालिकामा निर्माण हुने २२.५० मेगावाट क्षमताको जल्दीगाड जलविद्युत आयोजनाका लागि ४ अर्ब ६० करोड रूपैयाँ लगानी जुटेको छ। साँघुरा हाइड्रोपावर प्रा.लि.ले प्रवर्द्धन गर्ने आयोजनामा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको नेतृत्वमा नेपाल बैंक र नेपाल इन्फ्रास्ट्रक्चर बैंक (निफ्रा) ले संयुक्त रूपमा ३ अर्ब ३६ करोड रूपैयाँ ऋण लगानी गर्ने भएका छन्। बाँकी १ अर्ब २३ करोड ७१ लाख रूपैयाँ प्रवर्द्धकहरूको इक्विटी लगानी रहनेछ। जल्दीगाड नदीमा निर्माण हुने आयोजनाबाट वार्षिक १३३.४५ गिगावाट घण्टा विद्युत् उत्पादन हुने अनुमान गरिएको छ। आयोजनाको निर्माण अर्बि ३३ महिना तोकिएको छ। आयोजनाका लागि आवश्यक जग्गा खरिदलगायत अधिकांश पूर्वतयारीका काम सम्पन्न भइसकेकाले वित्तीय व्यवस्थापन सम्पन्न भएसँगै निर्माण कार्यलाई तीव्रता दिइने प्रबन्ध सञ्चालक कृष्णप्रसाद घिमिरेले बताए।

जल्दीगाड आयोजना प्रवर्द्धन गर्ने समूहले यसअघि गोरखामा ४.५५ मेगावाट क्षमताको विकास ल्याइसकेको छ। उक्त आयोजना निर्धारित समयभन्दा करिब ६ महिना अगावै सम्पन्न भएको र कम्पनी आईपीओमा समेत सूचीकृत रहेको छ। त्यस्तै, यही समूहले गोरखामा ४.६ मेगावाट क्षमताको वृहीगण्डकी हाइड्रोपावर आयोजना निर्माण गरिरहेको छ। उक्त आयोजनालाई आगामी ६ महिनाभित्र विद्युत् उत्पादनमा ल्याउने तयारी गरिएको कम्पनीले जनाएको छ। साँघुरा हाइड्रोपावरका अध्यक्ष खगेन्द्र न्यौपानेले वित्तीय व्यवस्थापन सम्पन्न भएसँगै आयोजना निर्माणका लागि थप उत्साह र ऊर्जा मिलेको बताए। उनले यसअघि पनि यही समूहले आयोजना निर्धारित समयभन्दा अगावै सम्पन्न गरी पुरस्कृत भएको स्मरण गर्दै जल्दीगाड आयोजना पनि तोकिएको समयमै सम्पन्न गर्न कुनै कसर बाँकी नराख्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे।

आयोजनाको वित्तीय व्यवस्थापनसम्बन्धी सम्झौतामा ले साँघुरा हाइड्रोपावरका अध्यक्ष खगेन्द्र न्यौपाने र राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत देवेन्द्रमण खनालले हस्ताक्षर गरेका छन्। सम्झौता कार्यक्रममा नेपाल बैंक र निफ्राका प्रतिनिधिहरूको समेत उपस्थिति थियो।

पाँचौँ ‘हिमालयन ग्रीन इनर्जी एक्सपो’ माघमा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं – स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकको संस्था, नेपाल (इपान)ले आगामी माघ ३ गतेदेखि काठमाडौँको भूकट्टीमण्डपमा ‘हिमालयन ग्रीन इनर्जी एक्सपो-२०२७’ आयोजना गर्ने भएको छ। ‘उत्थानशील ऊर्जा, समृद्ध नेपाल’ भन्ने नारासहित आयोजना गर्न लागिएको सो एक्सपो पाँचौँ संस्करणको हो। तीनदिन चल्ने सो एक्सपोले जलविद्युत्, सौर्य, वायु, बायोग्यास तथा बायोमास, फोहरबाट ऊर्जा, ऊर्जा भण्डारण, ग्रीन हाइड्रोजन, विद्युतीय सवारी, स्मार्ट ग्रीड, डिजिटल ऊर्जा, आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई), इन्टरनेट अफ थिङ्स (आईओटी) तथा जलवायु प्रविधिसम्मको एकीकृत स्वच्छ ऊर्जा बजार निर्माण गर्न अवसर प्रदान गर्ने इपानका अध्यक्ष मोहनकुमार डाँगिले जानकारी दिए। एक्सपोमा भारत, चीन, क्यानडा, नर्वे, दक्षिण कोरिया, जर्मनी, अस्ट्रिया, बुल्गेरिया, चेक रिपब्लिक, इटली, स्वीडेन, बेलायत, ब्राजिललगायत विभिन्न मुलुकका कम्पनी

तथा सरोकारवालाको सहभागिता रहनेछ। सरकारी तथा नियामक निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय लगानीकर्ता, बैंक तथा वित्तीय संस्था, विमा कम्पनी, आयोजना विकासकर्ता, प्रविधि तथा उपकरण उत्पादक, आयातकर्ता, वितरक, परामर्शदाता, निर्माण व्यवसायी, विश्वविद्यालय, अनुसन्धान संस्था, कूटनीतिक नियोग, सञ्चारमाध्यम तथा ऊर्जा क्षेत्रका विज्ञ-विशेषज्ञ एक्सपोमा सहभागी हुने आयोजकले आज यहाँ पत्रकार सम्मेलन गरी जानकारी दिएको छ। एक्सपोमा ऊर्जा उत्पादक, आयोजना विकासकर्ता, लगानीकर्ता, बैंक तथा वित्तीय संस्था, विमा कम्पनी, प्रविधि प्रदायक, उपकरण निर्माता, इन्जिनियरिङ तथा निर्माण कम्पनी, नीतिनिर्माता, नियामक, विश्वविद्यालय, अनुसन्धान संस्था, स्टार्टअप तथा विकास साझेदारबीच व्यावसायिक सम्पर्क, लगानी साझेदारी, प्रविधि हस्तान्तरण र ज्ञान आदानप्रदानका अवसर सिर्जना हुने अपेक्षा गरिएको छ। अन्तरराष्ट्रिय कम्पनी तथा विदेशी प्रतिनिधिमण्डलको सहभागिताले नेपाली

ऊर्जा बजारमा नयाँ प्रविधि र लगानी भित्र्याउने, नेपाली कम्पनीलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारसँग जोड्ने तथा नेपालको स्वच्छ ऊर्जा क्षेत्रलाई क्षेत्रीय संवाद, लगानी र नवप्रवर्तनको केन्द्रका रूपमा विकास गर्ने अवसरसमेत प्रदान गर्नेछ। यसपटक एकीकृत हरित ऊर्जा बजारको अवधारणालाई अघि बढाउन लागिएको छ। यसको केन्द्रमा ऊर्जा उत्पादन विस्तारसँगै उत्थानशीलता, लगानी र नवप्रवर्तन रहेका छन्। एक्सपोका प्रमुख आकर्षणमा विटुवी विजनेस मिटिङ, हिमालयन ग्रीन इनर्जी कन्फरेन्स, अन्तर्राष्ट्रिय कन्ट्री प्याभिलियन, ग्रीन इनर्जी नलेज हब, आयोजनास्थल भ्रमण, प्रत्यक्ष प्रविधि प्रदर्शन, स्टार्टअप हब, ऊर्जा उत्पादन तथा सेवासम्बन्धी प्रतिस्पर्धा, हाइड्रो-कन शो, इभी च्याली तथा गाला नेटवर्किङ डिनर आयोजना हुनेछ। नेपालको ऊर्जा क्षेत्रको विकास र विस्तारका लागि इपानको सबैभन्दा ठूलो निजी क्षेत्रकेन्द्रित वार्षिक इभेन्टका रूपमा ऊर्जा उत्पादनदेखि लगानी,

वित्त, प्रविधि, निर्माण, उपकरण, सेवा, अनुसन्धान र नीतिगत बहससम्मका सम्पूर्ण मूल्य शृंखलालाई एउटै मञ्चमा जोड्ने उद्देश्यले एक्सपो आयोजना गरिएको अध्यक्ष डाँगिले जानकारी दिए। एक्सपोमा १०० भन्दा बढी प्रदर्शनी स्टल रहने र तीन दिनमा ३० हजारभन्दा बढी अवलोकनकर्ता सहभागी हुने अपेक्षा गरिएको इपानका महासचिव टिएन आचार्यले जानकारी दिए। प्रदर्शनीका साथै ज्ञान, प्रविधि, लगानी र व्यावसायिक सम्पर्कलाई जोड्ने विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछन्। हाल देशको विद्युत् उत्पादन क्षमता करिब ४३०० मेगावाट पुगेको छ। आगामी सन् २०३५ सम्म ३० हजार मेगावाट विद्युत् उत्पादन गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्य छ। उक्त लक्ष्य केवल घरेलु विद्युत् माग पूरा गर्नमा सीमित नभई औद्योगिक विकास, विद्युतीय सवारी, नवीकरणीय ऊर्जा तथा भारत र बंगलादेशसँगको अन्तरदेशीय विद्युत् व्यापार विस्तारसँग जोडिएको सो संस्थाद्वारा जारी विज्ञप्तिमा जनाइएको छ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

Prabhab Online

प्रभाव दैनिक